بررسی بازار نشر و کتاب در ۴ ماه اول سال

کمک‌درسی‌ها همچنان می‌تازند

عاطفه جعفری
خبرنگار گروه فرهنگ

حتما آمار بازگوکننده خوبی برای اوضاع و نشان دادن چهره واقعی حوزه نشر خواهد بود. در این سال‌ها بارها گزارش‌های آماری منتشر کردیم و از اوضاع نشـــر و چاپ کتاب گفتیم. درمورد پرفروش‌های این حوزه صحبت کردیم. وضعیت نشـــر در سال‌های اخیر خیلی خوب نبوده است. مشکلات اقتصادی سایه سنگینش را بر این حوزه انداخته است. کرونا هم دو سال این حوزه را درگیر کرد. البته داشتیم زمان‌هایی را که تعداد کتاب‌های منتشرشده به ۱۱۰ هزار عنوان هم رسید. شاید این تعداد عناوین در نگاه اول خوب باشد، اما مهم‌تر از آن باید کیفیت آثار را ببینیم که تعداد تالیف و ترجمه‌ها چقدر است. مشکلات حوزه کاغذ هم در این سال‌ها، بارها ناشران را به زمین زده و خیلی‌ها را ورشکسته کرده است. شاید با رونق گرفتن بازار کاغذ داخلی بتوان کمی از این زخم‌ها را ترمیم کرد. اما در گزارش امروز، آمار مقایسه‌ای چهار ماه اول ۱۴۰۲ با ۱۴۰۱ را منتشر کردیم و مثل همیشه بحث قیمت کتاب پررنگ‌ترین بخش این جدول مقایسه‌ای است، اما نکته‌ای که در این گزارش بررسی کردیم و شاید تا قبل از این توجه نشده بود، این است که بخش اعظمی از بالا بودن قیمت کتاب تحت تاثیر کمک‌آموزشی‌ها است که این موضوع را در این چهار ماه بررسی کردیم.

فروردین: منفی کتاب

طبق آمار خانه کتاب و ادبیات ایران، در فروردین سال ۱۴۰۲، ۳ هزار و ۳۶۹ عنوان کتاب در شمارگان ۲ میلیون و ۶۶۹ هزار و ۲۳۵ نسخه در حوزه‌های مختلف منتشر شده است، این درحالی است که در مدت مشابه سال ۱۴۰۱ این اعداد به ترتیب، ۶ هزار و ۳۲۴ عنوان و شـــمارگان ۵ میلیون ۹۷۷ نسخه بوده است. تعداد کتاب‌ها با ۳۹ درصد و تعداد شـــمارگان ۱۷ درصد نسبت به مدت مشابه افت داشته است.
براســـاس آمار و داده‌ها، کتاب‌های حوزه ادبیات با ۶۶۲ عنوان در شمارگان ۳۹۷ هزار و ۸۴۵ نسخه در صدر این فهرست قرار دارد؛ همچنین کتاب‌های حوزه کودک و نوجوان با ۵۰۷ عنوان و ۶۵۹ هزار و ۹۵۰ نســـخه در مقام دوم این جدول است، پس از آن نیز کتاب‌های کمک آموزشـــی با ۴۳۸ عنوان و ۲۹۲ هزار و ۲۰۰ نسخه رتبه سوم این جدول را دارا است.
میانگین قیمت کتاب در نخستین‌ماه اولین فصل سال نیز ۷۹۸ هزار و ۱۹۸ ریال و میانگین قیمت هر صفحه ۴ هزار و ۹۶۰ ریال بوده است، این عدد در فروردین سال ۱۴۰۱ به ترتیب حدود ۶۰۹ هزار و ۱۷۱ ریال و قیمت هر صفحه ۳ هزار و ۴۹۸ ریال بوده است. که قیمت در این ماه نسبت به مدت مشابه ۲۷ درصد رشد داشته است.
همچنیـــن براســـاس این داده‌ها، ۲ هزار و ۵۷۵ عنوان کتـــاب تالیفی و تنها ۷۹۴ عنوان اثر ترجمه شـــده و همانند همه ماه‌های گذشـــته در استان تهران، با ۲ هزار و ۱۵۲ عنوان کتاب منتشـــر شـــده که این عدد برای ســـایر استان‌ها حدود هزار و ۲۱۷ عنوان اســـت. ۲ هـــزار و ۴۲۷ عنوان از این کتاب‌هـــا نیز چاپ اول و ۹۴۲ عنوان چاپ دوم هستند.

	فروردین ۱۴۰۱	فروردین ۱۴۰۲	درصد تغییر
تعداد کتاب کودک و نوجوان	۱/۱۷۳	۵۵۳	-۵۳
تعداد کتاب‌های کمک آموزشی	۵۲۵	۵۱۶	-۲
تعداد کل کتاب‌ها	۶/۳۱۳	۳/۸۴۸	-۳۹
میانگین قیمت (تومان)	۹۶/۳۹۴	۷۵/۲۶۱	۲۷
میانگین شمارگان	۱/۱۹۲	۸۰۱	-۱۷
تالیف	۲/۳۲۱	۲/۹۱۷	۲۶
ترجمه	۶۷۸	۹۳۱	۳۷

اردیبهشت: رشد ۴۷ درصدی قیمت

آمار موضوعی کتاب‌های ثبت شـــده در بانک اطلاعاتی خانه کتاب در اردیبهشـــت ۱۴۰۲ نشـــان می‌دهد در این ماه در مجمـــوع ۱۰ هزار و ۱۷۶ عنوان کتاب از ســـوی هزار و ۴۰۵ ناشر منتشر شـــده است. در مقایسه با اردیبهشت ۱۴۰۱، ۵ درصد افت داشـــته است. از مجموع آثار منتشر شده در این مـــاه ۷ هزار و ۲۲۳ عنوان کتاب تالیف و ۲ هزار و ۹۵۳ عنوان کتاب ترجمه در پیشـــخوان کتابفروشی‌ها قرار گرفت. تعداد کتاب‌های کودک و نوجوان، هزار و ۴۷۰ عنوان در سال ۱۴۰۲ و این تعداد در مقایســـه با اردیبهشت ۱۴۰۱، که هزار و ۴۹۹ عنوان کتاب منتشر شده حدود ۲ درصد کاهش داشته است.
بیشترین آثار تالیفی در موضوعات کمک درسی، ادبیات، علوم اجتماعی، کودک و نوجوان و دین بوده و بیشترین آثار ترجمه‌ای به موضوعات کودک و نوجوان، ادبیات، علوم عملی، فلسفه و روان‌شناسی و علوم اجتماعی اختصاص پیدا کرده است. در دومین ماه بهار ۱۴۰۲ بیشترین کتاب‌ها با موضوعات ادبیات، کمک‌درسی، کودک و نوجوان و علوم اجتماعی منتشر شده‌اند و موضوعات ادبیـــات، علوم اجتماعی، علوم عملی، کودک و نوجوان و کمک درسی در فهرست بیشترین کتاب‌های چاپ اول قرار گرفتند و بیشترین کتاب‌های چاپ مجدد به موضوعات کمک‌درسی، ادبیات، کودک و نوجوان، علوم اجتماعی و فلسفه و روان‌شناسی تعلق گرفت. از مجموع کل کتاب‌های منتشر شده در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ در مجموع ۶ هزار و ۴۷۸ عنوان چاپ اول و مابقی چاپ مجدد بودند. ناشـــران استان تهران ۶۴ درصد از آثار چاپ اول و ناشـــران استان قم ۱۰ درصد آثار چاپ اول را از آن خود کردند و مابقی کتاب‌ها از سوی ناشران سایر استان‌ها راهی بازار نشر شدند. شمارگان کل کتاب‌های منتشر شده در این ماه به ۸ میلیون و ۷۳۲ هزار و ۶۲۵ نسخه و میانگین شـــمارگان به ۸۵۸ نسخه رسیده است و در مقایسه با میانگین شمارگان در سال ۱۴۰۱ که هزار و ۲۰ عنوان بوده که حدودا ۱۶ درصد کاهش داشته است. بیشترین شمارگان کل کتاب‌ها به موضوعات کودک و نوجوان، کمک درســـی، ادبیات، علوم اجتماعی و دین تعلق گرفته است و موضوعات کودک و نوجوان، کمک درسی، علوم طبیعی و ریاضیات، تاریخ و جغرافیا و دین به ترتیب بیشترین میانگین شمارگان کتاب‌ها را در ایـــن ماه به نام خود ثبت کرده‌اند. میانگین قیمت کتاب در اردیبهشـــت ۱۴۰۲، ۱۲۴ هزار و ۵۵ تومان بوده است و به نسبت اردیبهشت ۱۴۰۱ که قیمت کتاب ۸۴ هزار و ۴۹ تومان بوده، حدود ۴۷ درصد رشد داشته است.

	اردیبهشت ۱۴۰۱	اردیبهشت ۱۴۰۲	درصد تغییر
تعداد کتاب کودک و نوجوان	۱/۴۹۹	۱/۴۷۰	-۲
تعداد کتاب‌های کمک آموزشی	۸۲۰	۱/۴۹۴	۸۲
تعداد کل کتاب‌ها	۱۰/۶۶۴	۱۰/۱۷۶	-۵
میانگین قیمت (تومان)	۸۴/۴۹۰	۱۲۴/۵۵۲	۴۷
میانگین شمارگان	۱/۰۲۰	۸۵۸	-۱۶
تالیف	۷/۵۴۷	۷/۲۲۳	-۴
ترجمه	۳/۱۳۰	۲/۹۵۳	-۶

خرداد: رشد ۱۱۳ درصدی کمک درسی‌ها

در سومین ماه فصل بهار سال ۱۴۰۲ حدود ۷ هزار و ۶۰۸ عنوان کتاب منتشر شده است که در مقایســـه با ۸ هزار و ۶۳۹ عنوان در دوره زمانی مشـــابه در سال ۱۴۰۱، ۱۲ درصد کاهش داشته است. از میان کتاب‌های منتشر شده در خرداد امسال ۵ هزار و ۵۸۰ عنوان آثار تالیفی و ۲ هزار و ۲۸ عنوان آثار ترجمه شده هستند.
نگاهـــی بـــه عـــدد و آمـــار موضوعی کتاب‌هـــا حاکی از پیشـــتازی آثـــار حـــوزه ادبیات با هـــزار و ۳۸۳ عنـــوان و پـــس از آن آثـــار کـــودک و نوجوان با هـــزار و ۳۱۲ عنوان و ســـپس علـــوم اجتماعـــی بـــا ۹۲۱ عنـــوان اســـت. کمتریـــن تعـــداد کتاب امـــا به حـــوزه علوم طبیعـــی و ریاضیـــات بـــا ۱۰۸ عنوان اثر و ســـپس زبان بـــا ۱۲۴ عنوان اختصـــاص دارد.
سهم استان تهران در ماه خرداد، ۴ هزار و ۸۸۰ عنوان و سایر استان‌ها ۲ هزار و ۷۲۸ عنوان است که این آمار با توجه به تمرکز ۷۰ درصدی نشر کشور در ایران همچون ماه‌های گذشته رخ داده است. همچنین براساس این آمار حدود ۴ هزار و ۵۶۵ عنوان کتاب چاپ اول و ۳ هزار و ۴۳ عنوان تجدید چاپی هستند و در این ماه آثار چاپ اولی گوی سبقت را از چاپ چندمی‌ها ربوده‌اند.
شمارگان کل کتاب در این ماه ۷ میلیون و ۸۴ هزار و ۷۱۷ عنوان و میانگین شمارگان نیز ۹۳۱ عنوان بود و در مقایســـه با سال ۱۴۰۱ که حدود هزار و ۸۱ عنوان بوده، حدود ۱۴ درصد افت داشته است. از این میان شمارگان کتاب‌های کودک و نوجوان عددی معادل ۲ میلیون و ۱۷۸ هزار و ۷۰۴ عنوان بود. میانگین صفحه کتاب در این ماه نیز ۱۹۱ صفحه بود و میانگین قیمت کتاب در خرداد ۱۴۰۲، ۱۲۶ هزار و ۴۹ تومان برآورد شده است و در مقایسه با مدت مشابه که حدود ۸۷ هزار تومان بوده است، رشد ۴۷ درصدی را شاهد هستیم. نکته جالب در این جدول رشد ۱۱۳ درصدی کتاب‌های کمک‌آموزشی نسبت به مدت مشابه است.

	خرداد ۱۴۰۱	خرداد ۱۴۰۲	درصد تغییر
تعداد کتاب کودک و نوجوان	۱/۱۶۵	۱/۱۶۲	۰
تعداد کتاب‌های کمک آموزشی	۴۳۸	۹۳۲	۱۱۳
تعداد کل کتاب‌ها	۸/۶۳۹	۷/۶۳۸	-۱۲
میانگین قیمت (تومان)	۸۷/۰۹۰	۱۲۶/۴۹۰	۴۵
میانگین شمارگان	۱/۰۸۱	۹۳۱	-۱۴
تالیف	۵/۸۶۸	۵/۶۰۸	-۴
ترجمه	۲/۹۹۴	۲/۰۳۰	-۳۲

جوابیه

جناب آقای ایمانجانی
مدیرمسئول محترم روزنامه فرهیختگان
با سلام و احترام

جوابیه روابط عمومی شبکه نسیم در پاسخ به مطلب مندرج در روزنامه فرهیختگان با عنوان «برنامه‌مان فقط برای مذهبی‌ها نیست» به شرح زیر تقدیم می‌دارد.
در پاسخ به مطلب مندرج آن جریده با عنوان «برنامه‌مان فقط برای مذهبی‌ها نیست» مقتضی است طبق ماده ۲۳ قانون مطبوعات، جوابیه زیر جهت تنویر افکار عمومی در همان صفحه و ستون‌های شماره بعد نشریه درج گردد.
در پی مصاحبه کارگردان فصل‌های پیشین «باحسین حرف‌بزن»، درج‌شده در شماره ۳۹۲۹ مورخه دوشـــنبه ۱۶ مرداد ۱۴۰۲ روزنامه فرهیختگان، به اطلاع می‌رساند مجموعه برنامه معنوی باحسین، علیه‌السلام، حرف‌بزن در ایام محرم‌الحرام سال‌های گذشته توسط گروه برنامه‌ساز اولیه این برنامه به شبکه نسیم پیشنهاد شده و طی فرآیند معمول، تولید و پخش شدند.
بدیهی است که تهیه‌کننده و مجری طرح، براساس قراردادها و اسناد مالی موجود، برآوردهای مصوب را تایید کرده و در ازای دریافت مبالغ مصوب کلیه حقوق، مالکیت مادی و معنوی و صفحه مجازی برنامه در شبکه‌های اجتماعی را نه‌تنها در سال گذشته بلکه بارها در اختیار سازمان صدا و سیما قرار داده که نمونه‌ای از اسناد آن به پیوست ارائه شده است. درباره برنامه در سال جاری، طبق روال همیشگی، پیش‌بینی جدول پخش ایام سوگواری شهادت اباعبدالله‌الحسین علیه‌السلام در شبکه انجام و گروه تولید شبکه در اسفندماه سال گذشته، علی‌رغم بدعهدی‌ها و قانون‌شکنی‌هایی که توسط عوامل سابق برنامه انجام شده بود، از گروه برنامه‌ساز برنامه فوق‌الذکر نیز تقاضای ارائه طرح شد که در آن متناسب با شرایط روز جامعه و مخاطب، نوآوری و خلاقیت‌های جدیدی لحاظ شده باشد، لکن هیچ طرحی از این گروه دریافت نشد.
براین اساس، فراخوان برنامه به سایر گروه‌ها و برنامه‌سازان ارائه و از بین آنها یک گروه انتخاب شده که کار تولید را آغاز نمود که از ابتدای ماه محرم در حال پخش می‌باشد که حضور پررنگ انواع اقشار مردم به‌خصوص خانواده شهدا و نیز بانوان محجبه، با پوشش حجاب برتر در سری اخیر که مورد انتقاد کارگردان سابق این برنامه قرار گرفته، مایه مباهات و افتخار مجموعه شبکه نسیم است.
انتظار مرسوم از کسانی که مدعی تولید برنامه و محصولات فرهنگی منسوب به نام نامی حضرت سیدالشهدا(ع) هستند، این است که به‌جای سوءاستفاده و بهره‌برداری از نام آن حضرت در جهت جذب مخاطب برای برنامه تولیدی‌شان در سایر بسترها و ایجاد حاشیه برای برنامه تولیدی در رسانه ملی که مالکیت آن متعلق به عموم مردم و عزاداران حسینی است، به نیت ادعایی خود پایبند باشند و متناقض رفتار نکنند. چرا که این شیوه، زیبنده کنش‌گران عرصه قیام حسینی نیست.
در پایان ذکر این نکته ضروری می‌نماید که تخطی عوامل و مجری طرح برنامه در ســـال‌های ماضی و سوءاستفاده ایشـــان از اموال و نام‌های ثبت‌شده، توسط امور حقوقی سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی، در مراجع قضایی تا حصول نتیجه و تعیین تکلیف در حال پیگیری است.
امید اســـت رســـانه‌های مدعی حرفه‌ای گری که با ایجاد فرصت برای افرادی که با حاشیه‌ســـازی به دنبال دیده شـــدن هستند، بستر و فرصت حمله به رسانه ملی را حداقل در موضوعات معنوی و ارزشی نظیر محبت به اباعبدالله‌الحسین علیه‌السلام فراهم نسازند.
صدور دستور اقدام لازم مزید امتنان است.

با تجدید احترام
امیرعباس اشرف
مدیر تامین برنامه و روابط عمومی شبکه نسیم

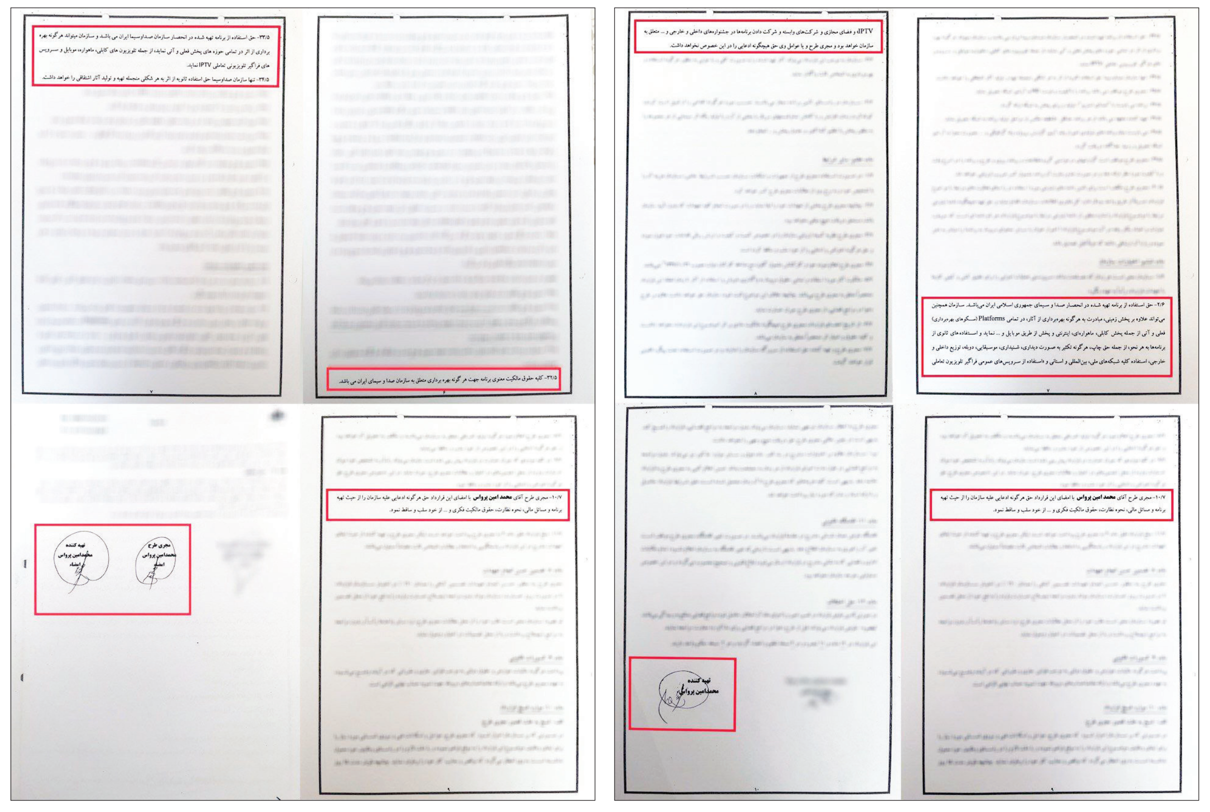

ادامه در صفحه ۱۳

ادامه از صفحه ۱۲

تیر: کتاب‌های کودک و نوجوان قوت می‌گیرند؟

در تیرماه ۱۴۰۲، تعداد ۹ هزار و ۶۷۴ عنوان کتاب منتشـــر شـــده است که در مقایسه با ۸ هزار و ۲۸ عنوان در دوره زمانی مشابه در سال ۱۴۰۱، ۲۱ درصد افزایش داشته است. از مجموع کل کتاب‌های منتشـــر شـــده در تیرماه ۱۴۰۲، تعداد ۷ هزار و ۱۶۱ عنوان تالیف و ۲ هزار و ۵۱۳ عنوان ترجمه بوده است. موضوعات ادبیات، کمک درسی، علوم اجتماعی، علوم عملی و دین بیش‌ترین سهم آثار تالیفی را به نام خود ثبت کردند و از موضوعات ادبیات، کودک و نوجوان، علوم عملی، فلســـفه و روانشناســـی و علوم اجتماعی بیشـــترین ترجمه صورت گرفته است.
تعداد کتاب‌های منتشرشـــده در موضوعات علوم طبیعی و ریاضیات، فلســـفه و روانشناسی، کلیات، تاریخ و جغرافیا، علوم اجتماعی، علوم عملی و کودک و نوجوان در مقایســـه با تیر ماه ســـال ۱۴۰۱ به ترتیب افزایش ۴۵، ۳۳، ۲۸، ۲۰، ۱۶، ۱۵ و ۱۲ درصدی داشـــته‌اند.
ناشـــران اســـتان تهران از مجموع کل کتاب‌های چاپ شـــده در این ماه ۶هزار و ۴۶۲ عنوان کتاب منتشـــر کرده‌اند که در مقایســـه با تیر ماه سال گذشته افزایش ۱۹ درصدی را تجربه کرده است. تعداد کتاب‌های منتشر شده ازسوی ناشران در سایر استان‌ها با افزایش ۲۳درصدی در مقایسه با تیرماه سال ۱۴۰۱ به عدد ۳هزار و ۲۱۲ عنوان کتاب رسیده است. در این ماه ناشران استان تهران در موضوعات ادبیات، کمک‌درســـی، علوم اجتماعی، علوم عملی و کودک و نوجوان بیشـــترین آثار را روانه بازار نشر کرده‌اند و بیشـــترین آثار منتشر شـــده ازسوی ناشران سایر استان‌ها به موضوعات ادبیات، دین، علوم اجتماعی، کودک و نوجوان و علوم عملی اختصاص پیدا کرده اســـت.
در تیرماه سال جاری ۶ هزار و ۳۳۶ عنوان کتاب چاپ اول و ۳ هزار و ۳۳۸ عنوان کتاب چاپ مجدد در پیشـــخوان کتابفروشی‌های کشور قرار گرفت. ناشران بیشترین آثار چاپ اول را در موضوعات ادبیات، علوم اجتماعی، علوم عملی، دین و کمک‌درســـی و بیشـــترین آثار چاپ مجدد را در موضوعات کمک درســـی، ادبیات، کودک و نوجوان، فلسفه و روانشناسی و دین در کشور منتشر کرده‌اند.
شـــمارگان کل کتاب‌های منتشرشـــده در تیر ماه ســـال جاری نیز ۷ میلیون و ۹۴۰ هزار و ۹۴۱ نسخه را نشـــان می‌دهد و میانگین شـــمارگان عدد ۸۲۱ ثبت شده است و نســـبت به مدت مشابه که هزار و ۴ عنوان بوده اســـت حدود ۱۸ درصد افت داشـــته است. مدت زمان بیشترین کتاب‌های منتشرشده در تیر ماه ســـال ۱۴۰۲ به موضوعات ادبیات، علوم اجتماعی، کمک‌درســـی، علوم عملی و کودک و نوجوان اختصاص پیدا کرده است.
میانگین قیمت، در تیرماه ۱۴۰۲، ۱۲۳ هزار و ۹۸۸ تومان اســـت که در مقایســـه با مدت مشابه سال ۱۴۰۱ که قیمت ۸۰ هزار و ۷۵۱ تومان بوده اســـت، حدود ۵۴ درصد رشد داشته است.

	تیر ۱۴۰۱	تیر ۱۴۰۲	درصد تغییر
تعداد کتاب کودک و نوجوان	۱/۰۷۹	۱/۲۰۴	۱۲
تعداد کتاب‌های کمک‌آموزشی	۶۲۷	۱/۲۷۹	۱۰۴
تعداد کل کتاب‌ها	۸/۰۲۸	۹/۶۷۴	۲۱
میانگین قیمت (تومان)	۸۰/۷۵۱	۱۲۳/۹۸۸	۵۴
میانگین شمارگان	۱/۰۰۴	۸۲۱	-۱۸
تالیف	۵/۸۷۱	۷/۱۶۱	۲۲
ترجمه	۲/۱۴۳	۲/۵۱۳	۱۷

قیمت کتاب در هر حوزه چگونه است؟

در اردیبهشت ۱۴۰۲، که میانگین قیمت کتاب ۱۲۴ هزار و ۵۵۲ تومان بوده است، قیمت کتاب‌های کمک‌درسی ۱۶۹ هزار و ۸۱۲ تومان بوده، تنها بخشی که با این حوزه شاید کمی در حوزه قیمت رقابت می‌کند، بخش کلیات می‌باشـــد که این بخش به‌دلیل وجود کتاب‌های دینی اســـت که تعداد صفحات زیادی دارند و قابل مقایسه با کتاب‌های کمک درسی نیستند. با این حال در مقاطع مختلف سال، کتاب‌های کمک‌درسی بیشترین قیمت را در بین موضوعات کتاب‌ها به خود اختصاص داده است.
این میزان در خرداد به ۱۷۲ هزار و ۲۹۴ تومان رســـیده است و البته در این بخش قیمت کتاب در حوزه کلیات، ۱۹۳ هزار و ۱۷۴ تومان بیشترین قیمت را دارند و میانگین قیمت کتاب در این ماه ۱۲۶ هزار و ۴۹۰ تومان اســـت.
در تیرماه ۱۴۰۲، قیمت کتاب کمک‌درسی ۱۵۱ هزار و ۸۹۷ تومان است و این بار کتاب‌های حوزه تاریخ و جغرافیا جـــای کتاب‌های کلیات را با قیمـــت ۱۴۴ هزار و ۹۹۶ تومان گرفته، میانگین قیمت کتاب در این ماه ۱۲۳ هزار و ۹۸۸ تومان اســـت. طبق آماری که خانه کتاب منتشر کرده اســـت، دهه اول انقلاب میانگین شمارگان کتاب حدود هفت‌هزار نســـخه، دهه دوم حدود ۶ هزار و ۲۰۰ نسخه، دهه سوم چهارهزار و ۷۰۰ نسخه و دهه چهارم به دوهزار و ۵۰۰ نســـخه رسیده است. یعنی شمارگان طی ۱۰ سال حدودا ۸۵ میلیون کاهش پیدا کرده؛ کاهشی که در اکثر حوزه‌های نشر اتفاق افتاده است. اما در مورد کتاب‌های کمک‌آموزشی این موضوع روند دیگری را در پیش گرفته است. طبق آماری که در همین صفحه منتشر کردیم، تیراژ کتاب‌های کمک‌درسی طی ۱۰ سال تغییر محسوســـی ندارد و بین ۳۴۰۰ نسخه تا چهارهزار تغییر می‌کنـــد و به یک حرف دیگر ثبات خودش را حفظ کرده اســـت. درحالی که ناشران در حوزه‌های دیگر مخصوصا عمومی به تیراژهای تک‌نسخه رسیده‌اند.

موضوع	میانگین قیمت کتاب تیر ماه (تومان)
کلیات	١١٥/٢٩١
فلسفه و روانشناسی	١٢٢/٨٥٦
دین	١١١/٤٥٤
علوم اجتماعی	١٣٢/١٣١
زبان	١٣٨/٢٥٥
علوم طبیعی و ریاضیات	١٢٣/٨٥٠
علوم عملی	١٢٤/٣٦٦
هنر	١٤١/٥٣٧
ادبیات	١٣٤/١٧١
تاریخ و جغرافیا	١٤٤/٩٩٧
کمک درسی	١٥١/٨٩٧
کودک و نوجوان	٦٦/٣٤٧
میانگین	١٢٣/٩٨٩

موضوع	میانگین قیمت کتاب خرداد ماه (تومان)
کلیات	١٩٣/١٧٤
فلسفه و روانشناسی	١٣٥/٢٣٣
دین	١٠٥/٨٨٥
علوم اجتماعی	١٣٩/٧٤٤
زبان	١٢٤/٢٩٠
علوم طبیعی و ریاضیات	١٢٥/٤٥٧
علوم عملی	١٤٣/٩٢٣
هنر	١٢٢/٧٥٨
ادبیات	١٢٩/٨٥٦
تاریخ و جغرافیا	١١٣/٢٥٦
کمک درسی	١٧٢/٢٩٥
کودک و نوجوان	٧٥/١٤٠
میانگین	١٢٦/٤٩١

موضوع	میانگین قیمت کتاب فروردین ماه (تومان)
کلیات	١٣٢/٣٠٩
فلسفه و روانشناسی	١١١/٤٩٦
دین	٦٧/٠٥٧
علوم اجتماعی	١١٨/٢٣٠
زبان	٩٦/٣٨٣
علوم طبیعی و ریاضیات	١٠٩/١٣٠
علوم عملی	١٠٩/٦١٥
هنر	١١٦/٩٨٢
ادبیات	٩٨/٦٧٩
تاریخ و جغرافیا	١١١/٢٦٢
کمک درسی	١٠٥/٣٧٤
کودک و نوجوان	٥٥/٧٧٤
میانگین	٩٦/٣٩٥

موضوع	میانگین قیمت کتاب اردیبهشت ماه (تومان)
کلیات	١٦٥/٢١٨
فلسفه و روانشناسی	١٢٥/١٩١
دین	٩١/٣٢٢
علوم اجتماعی	١٤٣/٨٥٤
زبان	١٥٤/٦٣٩
علوم طبیعی و ریاضیات	١٣٣/١٣٧
علوم عملی	١٤٩/٤٧٢
هنر	١٣٧/٧٩٤
ادبیات	١٢١/٤٤١
تاریخ و جغرافیا	١٠٩/٤٥٨
کمک درسی	١٦٩/٨١٣
کودک و نوجوان	٦١/٤١٤
میانگین	١٢٤/٥٥٣

چارسو

«آقای قاضی» سراغ سوژه‌های امنیتی می‌رود

سجاد مهرگان، کارگردان مجموعه «آقای قاضی» در گفت‌وگو با مهر، درباره این اثر نمایشی که فصل تازه آن این روزها در حال پیش‌تولید است، بیان کرد: «این فصل از مجموعه قرار است در ۵۰ قسمت ساخته شود و هر قسمت ۲ اپیزود دارد، اما مساله این است که این بار پرونده‌ها پیچیده‌تر و روند نگارش هم سخت‌تر شده است.»
وی اضافه کرد: «به‌دلیل اینکه سراغ پرونده‌های پیچیده‌تری رفته‌ایم، هر اپیزود بازیگر بیشتری دارد، بازیگران ثابت بیشتر شده‌اند و در این سری غیر از بهزاد خلج که ایفاگر نقش آقای قاضی است، چهار بازیگر ثابت دیگر هم در سریال حضور دارند. یکی دیگر از تغییرات هم این است که دیگر فضا تک‌لوکیشن نیست و گاهی از محیط دادگاه بیرون می‌رویم البته همچنان قصه در همان فضای دادسرا، راهرو و... پیش می‌رود.» مهرگان درباره حضور مجدد بهزاد خلج در نقش قاضی در این سریال تلویزیونی عنوان کرد: «بهزاد نقش آقای قاضی را خیلی دوست دارد و خودش را هم مدیون این نقش می‌داند.» این کارگردان درباره تعامل با قوه قضائیه و اعتمادی که از فصل قبل به‌وجود آمده است هم گفت: «قوه قضائیه در این فصل خیلی تعامل و اعتماد بیشتری با ما دارد به‌ویژه الان که مجموعه دیده شده و بازخوردهای خوبی داشته که برایشان مهم است و آنها را سر ذوق آورده است.» مهرگان با اشاره به نگرانی قوه قضائیه تصریح کرد: «البته یک مساله‌ای که باعث نگرانی شده بود این بود که می‌گفتند پرونده‌هایی که از آنها گرفته می‌شود بعدا در سینما به ضد خودشان بدل می‌شود اما خدا را شکر به ما این حس را نداشتند.» وی اضافه کرد: «یک ملاحظه حرفه‌ای دیگر هم داشتند که از منظر آیین دادرسی بود. مثلا پرونده‌ای از لحاظ آیین دادرسی در یک روند چهار ساله بررسی شده است و نگران بودند که چطور در ۲۰ دقیقه قرار است ابعاد مختلف آن نمایش داده شود و به نتیجه برسد.»
این کارگردان با اشاره به پرونده‌های این فصل از مجموعه نیز یادآور شد: «در این فصل سراغ پرونده‌های امنیتی، مفاسد اقتصادی، جرایم مختلف و موضوعاتی که عموم مردم درگیر هستند، می‌رویم. پرونده‌هایی امنیتی داریم که تا حالا باز نشده است و برای اولین‌بار ما در یک مجموعه نمایشی در تلویزیون سراغ‌شان می‌رویم. مثلا قاچاق اعضای انسان تا به حال به‌صورت نمایشی در تلویزیون مطرح نشده و قرار است به این سوژه‌ها بپردازیم که اینها کار ما را سخت کرده است.»
وی در پایان اظهار داشت: «دوست داریم فصل دو یک تغییر اساسی داشته باشد، اسم مجموعه هم در این فصل تغییر کرده و «آقای قاضی؛ شعبه ۱۲۱» شده است.» سیدحسام حسینی در این فصل تهیه‌کننده است. همچنین سریال آقای قاضی؛ شعبه ۱۲۱ با ترکیب جدیدی از نویسندگان شامل ۱۲ نویسنده شامل نویسندگان قبلی و جدید نگارش خواهد شد و طنزنویسی را نیز مدنظر قرار داده‌ایم. سرپرستی نویسندگان را نیز سیدمحمد حسینی برعهده دارد.

وعده رئیس‌جمهور برای بودجه مصوب «موسی(ع)»

رئیس‌جمهوری در جریان حضور خود در جام‌جم، از نمایشگاه دستاوردهای فنی، تولیدات عرضه شده و برنامه‌های در حال ساخت رسانه ملی نیز دیدن کرد. سیدابراهیم رئیسی همراه با پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی طی بازدیدی که از نمایشگاه معاونت سیما داشتند، شاهد روند تحولات این بخش معاونت بودند.
در این بازدید محسن برمهانی معاون سیما، درباره دوره تحولی سیما، برنامه‌های پربیننده و شاخص این معاونت در بخش‌های نمایشی و غیرنمایشی همچون «شیوه»، «موقعیت مهدی»، «حسینیه معلی»، «کلمه»، «از سرگذشت»، «بی کرانه»، «بگو بخند»، «مدرسه تلویزیونی ایران»، «پاورقی»، «ستاره ساز»، «محفل» و... به رئیس‌جمهور گزارش داد.
بخشی از این بازدید به میز فیلمنامه اختصاص داشت که رئیس‌جمهور در جریان مجموعه فیلمنامه‌هایی که تصویب و تایید شده است، قرار گرفت که با تامین اعتبار به مرحله تولید خواهند رسید. در این بخش رئیس قوه مجریه شاهد فیلمنامه‌های آثار فاخری همچون «پوریای ولی»، «خواجه نصیرالدین طوسی» و... بود.
مهدی نقویان، رئیس سیمافیلم با ارائه متون فیلمنامه‌های سریال‌های الف ویژه «سلمان» و «موسی(ع)» و نیز کتاب فیلمنامه و پژوهش سریال «حضرت معصومه(س)» خواستار توجه دولت به این پروژه‌های ملی شد.
در این بازدید سیدمحمود رضوی، تهیه‌کننده سریال حضرت موسی(ع) به تکنیک ساخت این سریال بزرگ و تفاوت آن با تولید سنتی اشاره کرد.
رئیس‌جمهوری نیز با تاکید بر ضرورت ساخت این سریال و علاقه‌مندی خود به این اثر تصریح کرد: «تلاش خواهیم کرد تا بودجه مصوب مجلس برای این سریال را تامین کنیم.» همچنین رئیس‌جمهور در ادامه به تماشای سکانس‌هایی از سریال «سلمان فارسی» و همچنین تجهیزات فنی، لباس و... به کارگردانی داوود میرباقری نشست و حسین طاهری، تهیه‌کننده سریال از آخرین روند تولید، جزئیاتی ارائه کرد. سیدابراهیم رئیسی وعده کرد تا در آینده نزدیک سری به پشت‌صحنه این سریال بزنند.
از دیگر بخش‌های معاونت سیما که مورد توجه رئیس‌جمهوری قرار گرفت، می‌توان به بازدید وی از تولیدات مرکز پویانمایی صبا اشاره کرد.
در این بازدید قائم‌مقام سیما، مدیران شبکه‌های یک، سه، روسای مراکز سیمافیلم و سیمرغ و مرکز تولید و فنی سیما، مشاور اجرایی و مدیر دفتر و مدیر روابط‌عمومی معاونت سیما هم حضور داشتند.
همچنین محمدحسین میثاقی، حامد سلطانی، محمدرضا باقری، المیرا شریفی‌مقدم و مجید یراق‌بافان از مجریان سیما، حاضر در این نمایشگاه بودند و با رئیس جمهوری گفت‌وگو کردند.

معرفی کتاب

نگاهی به مجموعه‌داستان «آن سوی مرزی‌ها»

گذشتن از مرزها

شیما جوادی

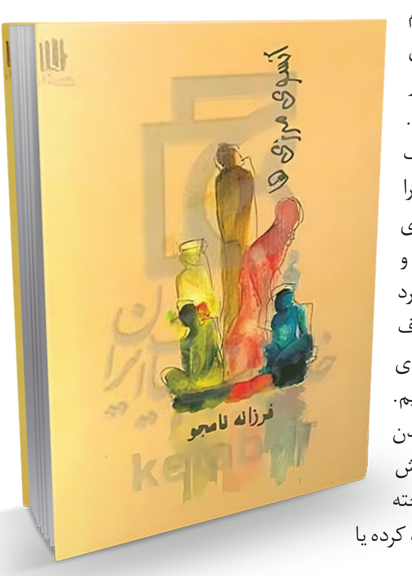مجموعه داستان «آن ســـوی مرزی‌ها» دومین مجموعه داستان فرزانه نامجو اســـت که سال ۱۴۰۰ توسط نشر «حس آخر» به چاپ رسیده است.
این مجموعه داستان شامل پنج داستان کوتاه است. پنج داستانی که کاملا با فضا و مکان ســـایر آثار نویسنده تفاوت آشکاری دارد. نویسنده در این مجموعه داستان رویکردی مدرن به داستان کوتاه دارد. از فضای گرم و زنانه داستان‌های قبلـــی خود بیرون آمده و زاویه دیدش را با انتخاب موضوعی با عنوان آنســـوی مرزها، جهان‌شمول کرده است.
این کتاب برخلاف سایر مجموعه داستان‌ها در ابتدای خود دیباچه‌ای دارد که نویســـنده لازم دانسته با لحنی نزدیک به لحن و روایت داستانش در مورد مرزها ســـخن بگوید. مرزهایی که آن را در ذهن و روح خودمان شـــکل می‌دهیم و بعد گذشتن از آن برایمان گاهی ترسناک، غیرممکن یا دست‌نیافتنی می‌شود.
نویســـنده با توجه به موضوع غالب داستان‌هایش در این کتاب منظورش از مرز یا آن‌ور مرزی‌ها، مرز بین دنیای مردگان و زندگان اســـت. مرزی که یا قرار است به‌عنوان شـــخصی که مرده تجربه‌اش کنی یا نه کسی را از دست داده‌ای و حالا در عطش دیدارش در آن سمت مرز برای لحظه‌ای بی‌تابی می‌کنی.
در این پنج داســـتان، قهرمان و راوی داســـتان‌ها یا مرده‌انـــد یا درحال تجربه مرگ هســـتند یا کسی را از دســـت داده‌اند آن‌هم نه به مرگی متعارف که مرگی تکان‌دهنده.
قهرمان داســـتان‌های این مجموعه هرکدام اسیر دنیای خاکستری اطراف‌شان هستند، دنیایی که خودشان برای خودشان ساخته‌اند. دنیایی که در لایه‌های پنهانـــش دروغی ظریف وجـــود دارد. دروغی که آنها را به مرگ نزدیک می‌کند. مرگ در قالب کاراکتری خیالی، کاراکترهایی که شـــاید هرگز گمان نمی‌کنیم حتی در آن عالم هستی هم با آنها برخورد کنیم، به سراغ قهرمان داستان می‌آید. او را محک می‌زند، غافلگیرشان می‌کند و دست نامرئی‌اش را فرو می‌برد درست وسط حفره‌های خالی درون آنها.
لحن و زبان قهرمان گاهی در بعضی از داستان‌ها مثل داستان اول شکلی طنز دارد. طنزی که با جلو رفتن داســـتان تلخ و سیاه می‌شود و دنیای پوچ قهرمان تازه مرده و روحی را که به سراغ او آمده به‌خوبی نشان می‌دهد.
نویســـنده با وجود موضوع و نگاهی واحد در این پنج داســـتان برای هرکدام از داســـتان‌هایش طراحی و ساختار مجزا چیده و به آن پرداخته است. او متناسب با قهرمان داســـتان و مفهـــوم و کنش درونی‌ای که او با آن دســـت و پنجه نرم می‌کند، فضای داســـتانش را طراحی کرده است. فضایی که آرام‌آرام ساخته و روایت می‌شود.
نویســـنده در این کتاب برعکس اکثر نویســـندگان ایرانی چه آنهایی که مهاجر هســـتند و در ایران زندگی نمی‌کنند، چه آنهایی که هنوز در این خاک زیســـت می‌کنند، ریســـک بزرگی کرده است. او با انتخاب شخصیت‌هایی که از ملیت و فرهنگ او دور هســـتند پا روی نوار باریکی گذاشـــته که هر دو لبه آن تیز و برنده است. کافی است فقط نوک انگشت‌هایش کمی مایل به هر کدام از این دو لبه تیز شـــود، آن‌وقت داستان در جذب و همراهی مخاطب شکست خواهد خورد. آن‌هم داستان کوتاهی که مخاطب سختگیر و اندک خودش را دارد.
در شـــروع به خواندن هر داســـتان و فهمیدن نام قهرمان ممکن اســـت ابتدا کمی گارد بگیریم. این گارد به‌خاطر نمونه‌های ضعیفی است که اکثرا در نمایشـــنامه‌ها یا فیلم‌هایی به این سبک دیده‌ایم. بـــا خودمان بگوییم چه لوس! چرا باید قهرمان یک خارجی باشـــد، آن‌هم در کشور و شهری که ما آن را خوب نمی‌شناسیم؟ اما نویسنده آنقدر به فضاهای متفاوت هر داســـتانش چه از نظر فرهنگ، تاریخ و زمانه‌ای که قهرمان در آن زیست می‌کند اشراف دارد که از همان ابتدای داستان بعد از خواندن پاراگراف اول، به این فضا و شـــکل و قالبی که نویسنده برای روایت داستانش انتخاب کرده است انس می‌گیریم. نویسنده برای باورپذیری داستانش یا برای فهماندن معنای ظریفی که در زیرمتن هرکدام از داستان‌هایش پنهان بوده و به‌نوعی چرایی روایت داستان‌ها را ساخته است، ســـعی نکرده از توضیحات اضافه استفاده کرده یا قهرمانی عجیب و ســـوژه‌ای دور از ذهن انتخاب کند. او دســـت روی مفاهیم و شخصیت‌هایی گذاشته است که می‌توانند هر کجای این کره خاکی زندگی کنند. می‌توانند یکی از ما باشـــند. پس فرقی نمی‌کند به چه زبانی سخن می‌گویند و در کدام کشور زندگی می‌کنند.
نویسنده در این داستان‌ها درمورد جهانی سخن گفته که هرکدام از ما با باور و فرهنگ‌های متخلف‌مان برایش مرزهایی به‌ظاهر نامرئی کشـــیده‌ایم، مرزهایی که بسیار به ما نزدیکند. آنقدر نزدیک که گویی ارواح آن نفس‌به‌نفس ما زندگی می‌کنند و به نظاره ما نشسته‌اند. فقط کافی است کمی در رنجی که می‌بریم غرق شویم، کمی از فضای مادی درون و برون‌مـــان فاصله بگیریـــم آن‌وقت ما هم آنها را ملاقات خواهیم کرد.
فرزانه نامجو در این مجموعه داستان کوتاهش که کتاب قطوری هم نیست درست مانند سه کتاب دیگرش توانسته با لحن و زبان ساده اما گرمش، مفهوم‌ها و جهانی‌بینی خودش را در قالب داســـتانش برایمان به‌خوبی و بدون لکنـــت تعریف کند. نقطه قوت این مجموعه داســـتان، پرداخت قوی شخصیت‌های آن است که در عین سادگی، پیچیده هســـتند و متفاوت با آنچه در قالب داستان‌های دیگر با آن مواجه شده‌ایم.
نویسنده با روایت داستان‌های این مجموعه نشان می‌دهد گاهی باید برای فهمیدن درون‌مان و کشـــف آن آدمی که در پس پنهان و تاریک‌مان مخفی‌اش کرده‌ایم، برای فهم آدم‌هایی که از دست داده‌ایم کمی از مرزها بگذریم.